

Lietuvos
psichologų
sąjunga

Lietuvos
sveikatos apsaugos
darbuotojų
profesinė sąjunga

LIETUVOS
PRIKLAUSOMYBĖS
LIGŲ INSTITUTAS

Klaipėdos apskrities vyriausiajam policijos komisariatui
Klaipėdos apylinkės teismui
Lietuvos Respublikos Generalinei Prokuratūrai

Originalas siunčiamas nebus

KREIPIMASIS

dėl pradėto ikiteisminio tyrimo dėl Klaipėdos universitetinės ligoninės darbuotojų anoniminio pranešimo apie patiriamą psichologinį smurtą

2020 m. sausio 28 d.

Kaunas

Šiuo raštu reaguojame į situaciją, susidariusią po 2019 m. rudenį Sveikatos apsaugos ministeriją (toliau - SAM) pasiekusio anoniminio Klaipėdos universitetinės ligoninės (toliau - KUL) darbuotojų pranešimo apie įstaigoje vykdomą psichologinį smurtą. 2020 m. sausio 8 d. Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos pareigūnai kreipėsi į SAM, prašydami pateikti visą turimą informaciją apie šį anoniminį skundą, siekiant identifikuoti jį išsiuntusį(-ius) asmenį(-is) - pagal LR Baudžiamojo kodekso 154 str. 2 d. pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl šmeižto.

Praėjusių metų rudenį medikų bendruomenė pirmą kartą viešai prabilo apie gydymo įstaigose patiriamą mobingą ir psichologinį smurtą - žengtas svarbiausias žingsnis būtinų pokyčių link. Šiuo metu susidariusi situacija yra potencialiai žalinga pasiektam progresui.

Pabrėžiame suprantantys ikiteisminį tyrimą vykdančių pareigūnų teisę prašyti su tyrimu susijusių duomenų pagal Baudžiamojo proceso kodekso (toliau - BPK) 97 straipsnį. Norime atkreipti dėmesį, kad sprendimas atskleisti anoniminio(-ių) pranešėjo(-ų) duomenis bendruomenėje pasėtų nepasitikėjimą ir baime, apsunkintų bet kokios grįžtamojo ryšio sistemos diegimą bei padėtų pamatus ydingai teisinei praktikai.

Taip pat suprantame, kad šioje konkrečioje situacijoje anoniminį pranešimą pateikęs(-ių) asmens(-ų) negali apsaugoti LR Pranešėjų apsaugos įstatymas. Visgi, remiantis teismų praktika, manome, kad ikiteisminis tyrimas turėtų būti apskritai nutrauktas, vadovaujantis BPK 3 straipsnio 1 dalies norma, dėl žemiau išvardintų priežasčių:

- viešojoje erdvėje paskelbtame anoniminiame pranešime pateikta informacija neatitinka šmeižto kriterijų - jame išdėstyti subjektyvūs ligoninės darbuotojų išgyvenimai ir nuomonė, taip pat pažymėtina, kad apie žalingą KUL susiklosčiusią

atmosferą liudija daugybė kitų anoniminių SAM pasiekusių pranešimų iš KUL darbuotojų;

- baudžiamasis procesas negali būti pradamas, o pradėtas turi būti nutrauktas, jeigu nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių - teiginiai, nurodyti anoniminiame pranešime, nesiekia nusikalstamos veikos lygio;
- teisinėje praktikoje ne kartą pabrėžta, kad baudžiamoji atsakomybė demokratinėje visuomenėje turi būti suvokiama kaip kraštutinė, paskutinė priemonė (ultima ratio).

Prašome į susidariusią situaciją žiūrėti kompleksiskai, įvertinant galimas pasekmes visai medikų bendruomenei ir riziką sukurti pavojingą teisinės praktikos precedentą.

Taip pat skatiname atsakingas institucijas pradėti diskusiją dėl galimų korekcijų LR Pranešėjų apsaugos įstatymo taikyme ateityje.

Pasirašyta elektroniniu būdu:

Jaunųjų gydytojų asociacijos prezidentė Kristina Norvainytė

Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė Aldona Baublytė

Lietuvos psichologų sąjungos prezidentė Valija Šap

Lietuvos priklausomybės ligų instituto Valdybos pirmininkas Jonas Fugalis